

ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นนครศรีธรรมราช

(The Phonemic System of the Nakhon Si Thammarat Dialect)

โดย

นางสาว วิไลวรรณ คำรักษ์ อ.บ. (จุฬา ฯ)

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาภาษาไทย

พ.ศ. 2513

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนประกอบการศึกษาคำระเบียบปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

115 ม. ๒๖:๓๖

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ณ ภาณุพงศ์

วันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ระบบหน่วยเสียงในภาษาดั้งนครศรีธรรมราช

ชื่อ : นางสาววิไลวรรณ คำรักษ์

แผนกวิชา : ภาษาไทย

ปีการศึกษา : 2512

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาระบบหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ ในภาษาดั้งนครศรีธรรมราช ข้อมูลที่นำมาศึกษานี้ได้มาจากภาษาที่ผู้เขียนใช้เองเป็นส่วนใหญ่ เพราะผู้เขียนเป็นชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า หน่วยเสียงภาษานครศรีธรรมราช มี 3 ชนิด คือ หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยเสียงพยัญชนะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว ซึ่งมี 22 หน่วย และหน่วยเสียงพยัญชนะประสม ซึ่งมี 13 หน่วย หน่วยเสียงสระแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หน่วยเสียงสระเดี่ยว ซึ่งมี 18 หน่วย และหน่วยเสียงสระประสม ซึ่งมี 3 หน่วย หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีทั้งหมด 7 หน่วย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้อธิบายถึงลักษณะและหน้าที่ต่าง ๆ ของหน่วยเสียงแต่ละชนิดไว้โดยละเอียด และได้อภิปรายถึงการประกอบหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ เข้าเป็นพยางค์ ซึ่งปรากฏเป็นลักษณะโครงสร้างของพยางค์แบบต่าง ๆ รวม 32 แบบด้วยกัน ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 7 ประเภทคือ ประเภท CV, CVV, CVG, CVN, CVS, CVVN และ CVVS นอกจากนี้ยังได้รวบรวมพยางค์ที่ใช้ในภาษานครศรีธรรมราชไว้ด้วย ซึ่งมีอยู่ประมาณ 3,030 พยางค์ ในจำนวนนี้มีอยู่ 2,952 พยางค์ ที่เป็นคำพยางค์เดี่ยว ส่วนที่เหลืออาจจะเป็นส่วนของคำสองพยางค์ หรือหลายพยางค์ก็ได้ ผู้เขียนได้เลือกอธิบายความหมายของคำที่ปรากฏเป็นข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจะแบ่งเป็นบทต่าง ๆ 6 บท คือ บทที่หนึ่ง บทนำ กล่าวถึงความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย บทที่สอง หน่วยเสียงพยัญชนะ บทที่สาม หน่วยเสียงสระ บทที่สี่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ บทที่ห้า ลักษณะโครงสร้างของพยางค์ และบทที่หก ตารางค่า และความหมายของคำที่ใช้ในภาษาดั้งนครศรีธรรมราช ท้ายสุดนี้ผู้เขียนได้เสนอแนะให้ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องภาษาดั้งของไทย ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของหน่วย

เสียงคำทักท้วง ที่ใช้แทนหน่วยเสียงเดิมในคำที่มีความหมายอย่างเดียวกันในภาษานครศรีธรรมราชกับภาษากรุงเทพฯ และภาษาถิ่นอื่น ๆ ศึกษาความหมายของคำในภาษาถิ่นอื่นในทำนองเดียวกับที่ศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และศึกษาสำนวนต่าง ๆ ที่ใช้ในภาษาถิ่นนคร ศรีธรรมราชต่อไปอีกด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THESIS TITLE : The Phonemic System of the Nakhon Si Thammarat
Dialect
NAME : Miss Vilaiwan Dumruks
DEPARTMENT : Thai Language
ACADEMIC YEAR : 1969

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to analyze phonemic system of the Nakhon Si Thammarat dialect. The writer serves as her own informant, being a native speaker of the dialect under study. This study led to the conclusion that the phonemes of the Nakhon Si Thammarat dialect are classified into three categories: consonants, vowels and tones. The consonants are divided into two groups: 22 single consonant phonemes and 13 consonant clusters. The vowels are also divided into two groups: 18 single vowel phonemes and 3 diphthongs. There are altogether 7 tonal phonemes. In this thesis the writer has attempted to describe both the nature and the distribution of individual phonemes thoroughly and to describe their combinations into different syllables. Thirty-two patterns of syllabic structure have been found. They are grouped into 7 types: CV, CVV, CVG, CVN, CVS, CVVN and CVVS. Besides, the writer found 3,030 syllables in the Nakhon Si Thammarat dialect, 2,952 of which occur as monosyllabic words and the remainder occur either as part of bisyllabic words or of polysyllabic words.

An attempt has been made to compare the meaning of the cited words used in the Nakhon Si Thammarat dialect and in the Bangkok dialect. Finally it is suggested to those who are interested in pursuing further research into Thai dialects that they should (1) make a systematic study of the correspondence between the phonemes of Nakhon Si Thammarat words and their cognates in Bangkok dialect or in any other dialects; (2) make a semantic study of words in the other Thai dialects along the same line as that of the present thesis; and (3) make a study of idiomatic expressions in the Nakhon Si Thammarat dialect.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ การแนะนำ การดูแลเอาใจใส่ อย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรน ภาณพงศ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งงานได้สำเร็จลงโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณินี สาคกริก ยังได้กรุณาให้ความเห็น แนะนำ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ญาติ และผู้ใหญ่บางท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการเขียนวิทยานิพนธ์ไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

วิไลวรรณ คำรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	<u>หน้า</u>
บทคัดย่อ	ก
คำขอบคุณ	ค
รายการแผนผังประกอบ	ง
รายการตารางประกอบ	จ
 <u>บทที่</u>	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ข้อความของปัญหา	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	3
วิธีดำเนินการ คนควาและวิจัย	8
ประโยชน์ที่จะได้รับ	8
2. หน่วยเสียงพยัญชนะ	9
2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว	9
2.1.1 หน่วยเสียงระเบิด	9
2.1.2 หน่วยเสียงนาสิก	21
2.1.3 หน่วยเสียงข้าง	27
2.1.4 หน่วยเสียงสระบังคับปลายลิ้น	28
2.1.5 หน่วยเสียงเสียดแทรก	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2.1.6	หน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรก	32
2.1.7	หน่วยเสียงกึ่งสระ	34
2.2	หน่วยเสียงพยัญชนะประสม	38
2.2.1	หน่วยเสียงพยัญชนะประสมระหว่างหน่วยเสียง- ระเบิด กับ /l/, /r/ และ /w/	38
2.2.2	หน่วยเสียงพยัญชนะประสมระหว่างหน่วยเสียง- นาสิก กับ /l/ และ /r/	45
3.	หน่วยเสียงสระ	57
3.1	หน่วยเสียงสระเดี่ยว	57
3.1.1	หน่วยเสียงสระหน้า	57
3.1.2	หน่วยเสียงสระกลาง	67
3.1.3	หน่วยเสียงสระหลัง	77
3.2	หน่วยเสียงสระประสม	87
	สรุปหน่วยเสียงสระ	95
4.	หน่วยเสียงวรรณยุกต์	99
4.1	หน่วยเสียงสูง - ขึ้น - ตก	99
4.2	หน่วยเสียงสูง - ระเบิด	103
4.3	หน่วยเสียงกลาง - ขึ้น	107
4.4	หน่วยเสียงกลาง - ระเบิด	111
4.5	หน่วยเสียงต่ำ - ตก	115
4.6	หน่วยเสียงต่ำ - ขึ้น	118

สารบัญ (ต่อ)

<u>บท</u>	<u>หน้า</u>
4.7 หน่วยเสียงต่ำ - ระดับ	123
สรุปหน่วยเสียงวรรณยุกต์	127
5. ลักษณะโครงสร้างของพยางค์	129
5.1 ประเภท CV	132
5.2 ประเภท CVV	132
5.3 ประเภท CVG	138
5.4 ประเภท CVN	140
5.5 ประเภท CVS	146
5.6 ประเภท CVVN.....	148
5.7 ประเภท CVVS.....	154
6. ตารางคำและพยางค์ และความหมายของคำที่ใช้ในภาษานครศรีธรรมราช ..	164
6.1 ตารางคำและพยางค์ที่ใช้ในภาษานครศรีธรรมราช	164
6.2 ความหมายของคำที่ใช้ในภาษานครศรีธรรมราช	191
6.2.1 คำในภาษานครศรีธรรมราชซึ่งใช้ในความหมาย- ทั้งที่เหมือนกันและต่างกับในภาษารุงเทพ ฯ	191
6.2.2 คำในภาษานครศรีธรรมราชซึ่งใช้ในความหมาย- คล้ายคลึงกันกับในภาษารุงเทพ ฯ	195
6.2.3 คำพยางค์เดี่ยวซึ่งเป็นเพียงส่วนประกอบของคำซ้อน- ที่มี 2 พยางค์ในภาษารุงเทพ ฯ แต่ใช้เป็นคำเดี่ยว- ตามลำพังได้ในภาษานครศรีธรรมราช	197
6.2.4 คำคนละคำ แต่ในภาษานครศรีธรรมราชและภาษา- รุงเทพ ฯ ใช้ในความหมายเดียวกัน	201

สารบัญ (ต่อ)

<u>บท</u>	<u>หน้า</u>
6.2.5 คำที่มีขีดเฉพาะในภาษานครศรีธรรมราช	218
สรุปผลของการวิจัยและขอเสนอแนะ	256
สรุปผลของการวิจัย	256
ขอเสนอแนะ	258
ภาคผนวก	260
ความแตกต่างระหว่างผลงานวิจัยนี้กับผลงานของ-	
Roy Andrew Miller	260
ความแตกต่างระหว่างผลงานวิจัยนี้กับผลงานของ-	
Mary R. Haas	270
ประวัติของผู้เขียน	272
บรรณานุกรม	273

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนผังประกอบ

<u>แผนผังที่</u>		<u>หน้า</u>
1.	หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว	47
2.	หน่วยเสียงพยัญชนะประสม	48
3.	หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย	48
4.	หน่วยเสียงสระเดี่ยว	95
5.	หน่วยเสียงสระประสม	96
6.	หน่วยเสียงวรรณยุกต์	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

<u>ตารางที่</u>	<u>หน้า</u>
1. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้น และหน่วย- เสียงสระ /i/ - /o:/	49
2. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้น และหน่วย- เสียงสระ /u/ - /u:ə/	53
3. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียง- พยัญชนะท้าย	97
4. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้น และหน่วย- เสียงวรรณยุกต์	158
5. หน่วยเสียงสระ /i/	170
6. หน่วยเสียงสระ /i:/	171
7. หน่วยเสียงสระ /e/	172
8. หน่วยเสียงสระ /e:/	173
9. หน่วยเสียงสระ /ɛ/	174
10. หน่วยเสียงสระ /ɛ:/	175
11. หน่วยเสียงสระ /u/	176
12. หน่วยเสียงสระ /u:/	177
13. หน่วยเสียงสระ /ə/	178
14. หน่วยเสียงสระ /ə:/	179

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

<u>ตารางที่</u>	<u>หน้า</u>
15. หน่วยเสียงสระ /a/	180
16. หน่วยเสียงสระ /a:/	181
17. หน่วยเสียงสระ /u/	182
18. หน่วยเสียงสระ /u:/	183
19. หน่วยเสียงสระ /o/	184
20. หน่วยเสียงสระ /o:/	185
21. หน่วยเสียงสระ /ɔ/	186
22. หน่วยเสียงสระ /ɔ:/	187
23. หน่วยเสียงสระ /iə/	188
24. หน่วยเสียงสระ /uə/	189
25. หน่วยเสียงสระ /nə/	190

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย